

SONNE COPIJN (46)

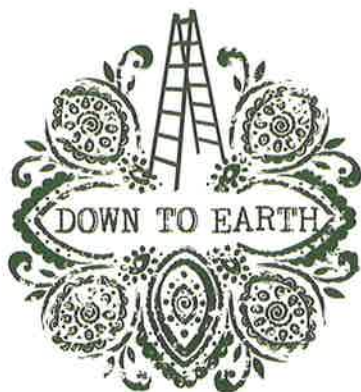
*** Imker en theatermaakster**

*** Studeerde agrarische economie
in Wageningen**

*** Geeft workshops en lezingen
over het belang van bijen**

*** Typisch Sonne:
honingslingeraar, reizigster,
meditatief, theaterliefhebster,
bijkoningin, moeder**

Op haar tiende verjaardag kreeg ze haar eerste bijenvolk, en nu geeft Sonne Copijn (vierde generatie imker) workshops en lezingen om te laten zien hoe belangrijk bijen zijn. 'Honingbijen staan volledig in dienst van het gezond houden van hun volk, daar kunnen we als mensen veel van leren.'

'De bijen hebben honger - er zijn meer bloemen nodig'

“TOEN IK WERD GEBOREN, VLOCHT MIJN VADER EEN GROTE BIJEN-KORF om mij in te leggen en hing er een honingraatje met bloemetjes in. Daar lag ik dan, als bijenkoninginnetje... Ik ben de vierde generatie imker. Als kind vond ik bijen al razend interessant. Ik kan me gezinsuitjes herinneren waarin we naar Zeeland reden om kasten te plaatsen in de buurt van de bloeiende liguster. Ook struinden we soms samen door de duinen, echt een paradijs voor bijen, hommels en vlinders, en door de koolzaadvelden in de Flevopolder in de tijd dat die nog vrijwel onbewoond was. En tijdens het honing slingeren mochten we onze vinger onder de gutschende honing houden. Heerlijk. Het waren echt familiefeesten.

Op mijn tiende verjaardag kreeg ik mijn eerste bijenvolk. De moeder van mijn vader was ook imker, net als twee van mijn overgrootoma's. Eén van hen woonde in Polen. We zijn ooit gaan kijken bij haar boerderij op het Poolse platteland; de oude, verzakte bijenkasten stonden er nog. Toen zij jong was, in de periode voor de Tweede Wereldoorlog, was het heel normaal om bijen te houden; vrijwel iedere boer deed dat. Maar onder het motto 'nooit meer honger' werd er na de oorlog in Europa massaal ingezet op grootschalige landbouw en massaproductie. Bloemenrijke velden maakten plaats voor groene biljartlakens. Dat leverde voedsel op voor de mensen, maar ook schrijnende honger en grote sterfte onder bestuivende insecten.” >

'Zonder bijen geen tomaten en groenten, geen appels en noten, en geen koffie, katoen en chocola'

> **“IN HET OUDE EGYPTE WERDEN BIJEN AL GEZIEN ALS HEILIGE DIERTJES.** Honing was het symbool van voorspoed, liefde en voortplanting. De term ‘honeymoon’ herinnert daaraan. Rituelen van de honinggoogst werden uitgevoerd door priesteressen en honingbijen werden ‘de tranen van de zonnegod Ra’ genoemd, één van de meest vereerde goden. Ze werden gezien als de boodschappers tussen de wereld van de goden en de mensen; bijen werden ook afgebeeld in tempels. Veel later, in de Middeleeuwen, was het zelfs een verplichting voor boeren om bijen te houden - zij betaalden belasting in de vorm van bijenwas om de kerken van kaarsen te voorzien. Wie een bijenvolk beschadigde, kreeg een hoge straf.”

“IK PROBEER MIJN BIJENVOLKEN MET EERBIED EN ALLE AANDACHT TE

BENADEREN. Grote kans dat ik word gestoken als mijn aandacht verstrooid is. Het is een wisselwerking en door hen maak ik verbinding met de natuur. Ik word rustig van ze als ik naar ze luister en kijk. Dat merk ik ook aan de mensen die bij mij in Groenekan een workshop of lezing volgen. We hangen altijd even boven de bijenkasten om stilletjes te turen naar de bijen die uitvliegen om te gaan ‘werken’ en terugkomen met knalgele zakjes stuifmeel aan hun pootjes. Die mensen komen kletsend binnenwandelen en lopen verstild weer naar buiten. Ze fietsen daarna vaak snuivend door de natuur. Elke honingbij heeft een eigen ‘carrière’ en stemt zich af op wat er voor het bijenvolk moet gebeuren. Het kan ook zijn dat een bij terug moet schakelen op de maatschappelijke ladder. Ze staan volledig in dienst van het gezond houden en voortbestaan van hun volk. Van die bijensamenleving kunnen we als mensen veel leren.”

“MET DE HONINGBIJEN GAAT HET BEST GOED IN NEDERLAND, IN TEGENSTELLING TOT DE WILDE BIJEN.

Daarvan hebben we bijna 360 soorten in ons land. We hebben deze wonderlijke diertjes echt nodig, net als andere insecten en vogels, om gewassen te bestuiven. Zonder deze bevruchters geen tomaten en appels,

geen groenten en noten, en geen koffie, katoen en chocola. Hommels, bijen en vlinders staan aan het begin van onze voedselketen; zij bestuiven de bes of de braam als ze voedsel zoeken. De muis eet vervolgens de bes, de vos eet de muis. Ook zij zijn afhankelijk van de bijen. Zo’n 90 procent van onze planten moeten bestoven worden en 75 procent van onze voedselgewassen. Maar van al die soorten wilde bijen wordt bijna de helft bedreigd.

Er zijn wel gewassen die de wind bestuift, zoals rijst, graan en aardappel. Maar van een aardappel kan een vos niet leven. Dat insecten het moeilijk hebben, komt onder meer door klimaatverandering, virussen, door het veelvuldig gebruik van zeer giftige insecticiden maar ook door voedseltekorten. De bijen hebben honger. We hebben te veel groen asfalt in Nederland, zoals ik de eentonige grasvelden noem, en te weinig bloemrijke weides. Steden zijn oases voor bijen, hommels en vlinders omdat er veel bloeiende bomen en struiken staan, maar er is meer nodig. Gelukkig zijn er oplossingen. Met mijn BEE Foundation ben ik bijvoorbeeld bezig om voorjaars- en zomerbloeiers in de berm te krijgen. Dat zijn complete voedselbanken voor bijen, hommels en vlinders. Daarnaast geef ik workshops, lezingen, bijendiners, maak ik theater over bijen en organiseer ik bedrijfsuitjes. Mensen kunnen zelf ook veel doen en hoeven daarvoor echt geen imker te worden. Eet schoon. Dat is een begin. Voor biologische melk zijn geen giften in het voer voor de koeien gebruikt die schadelijk zijn voor insecten. Bovendien is er een grotere soortenrijkdom op biologische bedrijven waar bestuivende insecten baat bij hebben. En plant bijvoorbeeld bloeiers in de tuin of balkonpot, zoals krokussen, campanula’s, druifjes, klokjes, stokrozen en teunisbloemen. Er zijn tal van insectvriendelijke bloemen en planten. Als iedereen bijdraagt, gaat Nederland weer bloeien.” 🌻

bijen-en-bedrijf.nl

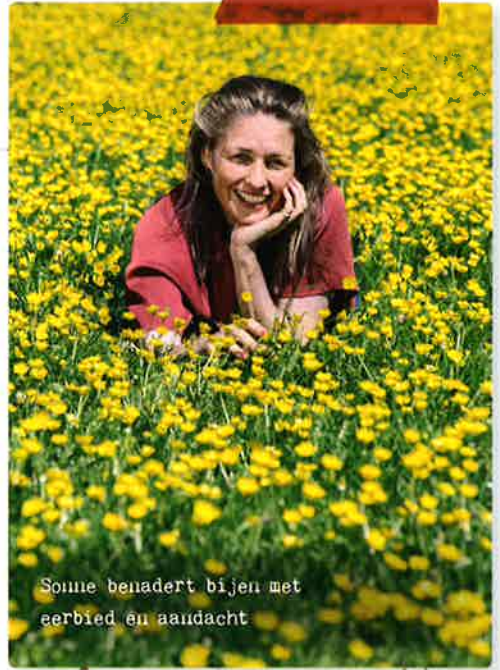
TEKST NYNKE SIETSMA FOTOGRAFIE INGA POWILLEIT

STYLING TILLY HAZENBERG VISAGIE CARMEN GONZALEZ

M.M.V. FILIPPA K (BLOUSE) EN HUMANOID (BROEK), ZIE PAGINA 140

'roeger was de bij heilig

Somme benadert bijen met eerbied en aandacht

'HONING IS
HET SYMBOOL
VAN VOORSPOED,
LIEFDE EN
VOORTPLANTING.
DE TERM
'HONEYMOON'
HERINNERT
DAARAAN'

Elke honingbij heeft een eigen 'carrière'